

Valtiovarainministeriö
Kunta- ja aluehallinto-osasto

Kuntarakennelakiluonnosta koskeva Forssan kaupungin lausunto
viite: lausuntopyyntö VM162:00/2011

Forssan kaupunki toteaa kuntarakennelakiluonnoksesta lausuntonaan seuraavaa:

Yleistä

Forssan kaupunki muodostaa yhdessä Humppilan, Jokioisten, Tammelan ja Ypäjän kuntien kanssa n. 35.000 asukkaan Forssan seutukunnan. Forssan kaupunki haluaa strategiansa mukaisesti säilyä itsenäisenä kuntana. Ellei siihen ole mahdollisuuksia, kaupunki on valmis yhteistyöhön seudun muiden kuntien Humppilan, Jokioisten, Tammelan ja Ypäjän kanssa vahvan peruskunnan muodostamiseksi. Vahva peruskunta olisi niin asukkaille kuin yrityksillekin entistä houkuttelevampi ja vetovoimaisempi. Lakiluonnoksessa olevat vahvan peruskunnan keskeiset kriteerit vastaavat sisällöltään kaupungin näkemystä.

Selvitysvelvollisuudesta, selvitysperusteista (ml. poikkeusperusteista) ja selvitysvelvollisuuden sisällöistä

Selvitysvelvollisuutta koskevat säännökset ovat kattavia ja esitetyssä muodossaan koskevat kaikkia kuntia. Kunnan taloudellista tilaa koskeva 4 §:ssä tarkoitettu selvitysperuste on selkeä mutta ei kaikilta osin riittävä, koska pitkän tähtäimen näkymää talouden tilan tulevasta kehityksestä ei ole otettu huomioon.

Kaupungilla ei ole poikkeusperusteen osalta huomautettavaa. On hyvä, että säännös ottaa huomioon kuntien tilanteen erilaisuuden ja antaa muutoinkin kunnille tarvittaessa mahdollisuuden selvittää myös muita kuin esitettyjä kriteerit täyttäviä kuntaliitosvaihtoehtoja.

Postiosoite
PL 62
30101 FORSSA

Katuosoite
Turuntie 18
30100 FORSSA

Vaihde
(03) 41411

Telefax
(03) 4226 583

Lakiluonnoksen 4 b §:n 4 momentissa tarkoitettun selvitysvelvollisuuden sisältö jää yleiseksi. Siitä ei yksiselitteisesti ilmene, katsotaanko esim. talouden tilassa tarkasteluhetken taloudellista tilaa vai onko painoarvo tulevaisuuden näkymissä. Yhtäältä kuntien yhdistymisen etujen ja haittojen lisäksi tulisi tarkastella yhdistymisen uhkia ja mahdollisuuksia.

Olellainen puute liittyen yleisesti selvitysvelvollisuuteen on epävarmuus siitä, onko SOTE-palvelurakennetkaisu käytettävissä vai ei.

Kaupunki toteaa kriteereistä yleisesti, että vaikka kriteerit ovat määritelleet kuntarakennelain tarkastelukulman, tarkastelu myös kuntien palvelujen kautta olisi ollut tarpeen. Kuntien päätehtävä on palvelujen järjestäminen. Tätä ei ole kuntarakennelain kriteereissä määritelty, vaan luonnoksessa ovat korostuneet yhdyskuntarakenteeseen liittyvät syyt. Rakennelaissa tulee korostaa toiminnallisuutta hallinnon sijasta.

Kaupunki pitää yhdistymisavustusten ehtoja ja määriä oikeansuuntaisina.

Esityksen sisältämät määräjät ja menettelyt

Kaupunki pitää esityksessä olevia määräaikoja ja menettelyjä sinänsä oikeina.

Valtionneuvoston toimivallasta päättää kuntajaon muuttamisesta

Tulevaisuudessa saattaa osoittautua tarpeelliseksi laajentaa valtioneuvoston toimivaltaa säännöksissä nyt ehdotetusta.

Yhdistämisavustuksien ehdoista ja määrästä

Kaupunki pitää avustusten ehtoja ja määriä oikean suuntaisina.

Sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien turvaamisesta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennetta koskevien linjausten mukaisesti

Tällä hetkellä Forssan seudun perusterveydenhoidon palvelut ja osan erikoissairaanhoidon palveluista tuottaa Forssan kaupungin ja muiden seudun kuntien omistama Forssan seudun terveydenhuollon kuntayhtymä (FSTKY). Se on toiminut vuodesta 2001 alkaen.

Forssan kaupunki ja muut Forssan seudun kunnat suunnittelevat perustavansa FSTKY:n pohjalle kaupungin ja kuntien yhteisen Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymän järjestämään kaupungin ja kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon päivähoidon lukuun ottamatta viimeistään vuonna 2015. Hyvinvointikuntayhtymän on nähty vastaavan myös niitä valtion tavoitteita, jotka koskevat sosiaali- ja terveydenhuollon yhdistämistä sekä perusterveyden-

Postiosoite
PL 62
30101 FORSSA

Katuosoite
Turuntie 18
30100 FORSSA

Vaihde
(03) 41411

Telefax
(03) 4226 583

huollon ja erikoissairaanhoidon palveluiden järjestämisestä. Kaupunki ja kunnat ovat olleet tyytyväisiä kuntayhtymämalliin eivätkä ole pitäneet vastuukuntamallia perusteltuna.

Suunniteltu hyvinvointikuntayhtymän perustaminen vastaa monia sosiaali- ja terveystieteellisen ministerityöryhmän esittämiä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennetta koskevia linjauksia. Hyvinvointikuntayhtymä ja sitä laajempi sote-alue eivät poikkeaisi kuntien rahoitusmahdollisuuksien suhteen olennaisesti toisistaan. Forssan seudun kunnat ovat arvioineet pitävänsä kustannukset kantokykyään vastaavina parhaiten säilyttämällä mahdollisuuden ohjata seudullisten palveluiden järjestämistä.

Forssan seudun väestöpohja on sosiaalipoliittisen ministerivaliokunnan linjauksiin nähden niukka. Seudun kunnat ovat kuitenkin pystyneet osoittamaan järjestelyjen toimivan ja kantokykyä riittävän rahoittamaan toiminnan. Jos sosiaali- ja terveyspalvelujen rahoitus jatkossakin kuuluu kunnille, tätä laajempaan väestöpohjan omaava sote -alue ei pienentäisi kunnan rasitteita eikä parantaisi kunnan kykyä rahoittaa palveluja.

Kaupungin käsityksen mukaan paras tapa järjestää toiminnan julkinen rahoitus on ohjata kaikki rahoitus kuntayhtymän jäsenkunnille.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennetta uudistettaessa voidaan poikkeusmenettelynä käyttää yhteistoiminta-alueella sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämis- ja rahoitusvastuuseen kykeneviä väestöpohjaltaan riittävän suuria sosiaali- ja terveydenhuollon alueita. Kaupungin käsityksen mukaan Forssan seutu täyttää nämä kriteerit. Tämä ratkaisu tukisi tulevia kuntarakenteen muutoksia niin, että yhtenäiseen työssäkäyntialueeseen perustuva riittävän vahva peruskunta olisi palveluiden tuottaja.

Forssan kaupunki pitää vahvaa peruskuntaa yhdistettyjen sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamisessa ja järjestämisessä yksinkertaisimpana vaihtoehtona. Saatujen kokemusten perusteella kaupunki voi kuitenkin puoltaa myös kuntayhtymää palvelujen tuottajana ja järjestäjänä. Sosiaalipoliittisen ministerivaliokunnan lakiehdotusta valmisteltaessa linjaama väestöpohja ei saisi olla ratkaiseva peruste arvioitaessa kuntien mahdollisuuksia järjestää palveluita.

Forssan kaupunki
Kaupunginhallitus

Jarmo Pynnönen
va. kaupunginjohtaja

Matti Pietilä
kaupunginsihteeri

Postiosoite
PL 62
30101 FORSSA

Katuosoite
Turuntie 18
30100 FORSSA

Vaihde
(03) 41411

Telefax
(03) 4226 583